

Kerkdienst Janskerk 28 augustus 2016

Thema: Abraham

Lezing: Genesis 15

Voorganger: Marieke Milder

Inleiding

Abraham ervaart God, als hij moet geloven dat hij als oude man nog een zoon krijgt, dat zijn nageslacht zo talrijk zal zijn als de sterren aan de hemel. Hij krijgt dat bevestigd in een wonderlijk geheimzinnig ritueel, waarin de Eeuwige met hem een verbond op leven en dood sluit.

Overweging

Op het dak van de Sint Jan in Den Bosch staat een beeld van een engel in een modern outfit. Hij houdt een mobieltje aan zijn oor en luistert met gesloten ogen naar wat er aan de andere kant gezegd wordt.

Contact met God, heette deze cyclus in eerste instantie. Gevonden door God, werd het vervolgens. We denken een aantal zondagen na over hoe God tot ons spreekt.

Ik veronderstel eigenlijk dat het gesprek dat die engel in Den Bosch voert, een gesprek met God is. Hij (het zou ook een zij kunnen zijn) heeft het privilege de stem van God luid en duidelijk te kunnen horen. het is iets waar ik ook wel eens naar verlang (en ik ben vast niet de enige): dat God nou gewoon eens duidelijk aan mij zou vertellen wat ik moet doen of hoe het verder moet.

Ook Abram geniet het privilege. God spreekt tot hem in duidelijke mensentaal – althans, zo is het verhaal ons overgeleverd. Het ziet er voor Abram allemaal niet bepaald rooskleurig uit. Hij is kinderloos, en dat betekent in zijn tijd dat er geen toekomst is, dat het leven is afgesneden, dat je eigenlijk niks meer hebt om voor te leven.

Vertrouw nou maar op mij, zegt God. Je bent niet voor niks vertrokken uit Ur, je comfortzone, waar je familie en je volk was. Je krijgt een nieuw land, en je krijgt meer nakomelingen dan je kunt tellen.

Abram gelooft het, vertrouwt op de Ene staat er. Maar twee verzen later slaat de twijfel alweer toe. Abram verlangt zekerheid.

Dat hele merkwaardige ritueel met die doorgesneden dieren, dat was een manier om een verbond te sluiten. Abram krijgt opdracht om de dieren doormidden te snijden, en dan is het de bedoeling dat beide partijen tussen die doorgesneden dieren gaan.

Abram moet heel lang wachten, maar uiteindelijk komt er een fakkel (waarvan we mogen aannemen dat dat God, of op zijn minst een teken van God is) die tussen de doorgesneden dieren doorgaat.

Eigenlijk zou Abram dat dan dus ook moeten doen, maar dat vertelt het verhaal niet. Het is alsof hij er opnieuw niet in gelooft.

Geloven en vertrouwen, het zijn eigenlijk dezelfde woorden.

Kun je geloven dat er zich nieuwe wegen voor je zullen openen als je toekomst er volkomen perspectiefloos uitziet?

Kun je erop vertrouwen dat er wel weer iets nieuws zal komen, ook al zou je het liefste nu terugkrijgen wat je verloren hebt?

Het is een heen en weer geslingerd worden tussen hoop en wanhoop, tussen vertrouwen en diepe twijfel. De vorige keer kwam het goed.... maar wie zegt me dat het nu weer goed zal komen?

Tot dusverre heb ik het overleefd – Gij die mijn leven zo geleid hebt tot hiertoe, dat ik nog leef... maar wie zegt me dat er leven zal zijn in die dikke mist die voor me ligt en waarvan

ik geen idee heb wat er zich aan de andere kant bevindt, of er überhaupt nog wel iets is aan de andere kant, en waar ik doorheen moet om daar te komen?

Als je niet meer weet hoe het verder moet, geen idee hebt hoe je toekomst eruit zal zien, openen zich nieuwe wegen, hoorde ik laatst iemand zeggen die zelf in die situatie zat. je moet ze alleen wel willen zien. Durven zien misschien, want niet zelden gaat het om wegen die je nog niet eerder begaan hebt. Uit je comfortzone.

Wellicht heb je iets heel concreets voor ogen waar je op hoopt, waar je van droomt. Maar die nieuwe wegen dienen zich zelden zo aan zoals je graag wilt. Soms moet het echt over een andere boeg, of zijn er nog een hoop hobbels die genomen moeten worden. Abram ontdekt dat ook: het zal maar liefst 400 jaar duren voordat zijn nageslacht, zijn toekomst, in vrijheid zal kunnen leven.

De kunst is om het te doen met wat zich aandient, een nieuwe afslag te nemen, en dan misschien nog een en nog een. Misschien krijg je waarop je hoopt, waar je voor bidt, maar in een andere vorm, of met helemaal gratis er een paar complicaties bij waar je niet om gevraagd hebt.

Gods belofte is dat er toekomst is. Ook als die er niet zo uitziet als jouw ideaal.

Toekomst waarin er leven is, ondanks alles.

Toekomst waarin je je gedragen zult weten door God, ook al ontbreekt er iets fundamenteels aan je leven.

Toekomst waarin het geluk voor het oprapen ligt.

Zo moge het zijn.